

Datum van
inontvangstneming

:

03/06/2022

Zaak C-219/22**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

28 maart 2022

Verwijzende rechter:

Rayonen sad Nessebar (Bulgarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

25 maart 2022

Strafrechtelijke procedure tegen:

QS

Voorwerp van het hoofdgeding

Strafrechtelijke procedure tegen de Roemeense onderdaan QS wegens een strafbaar feit als bedoeld in artikel 343b, lid 1, van de Nakazatelen kodeks (Bulgaars wetboek van strafrecht; hierna: „NK”), dat hij in Bulgarije heeft gepleegd tijdens de proeftijd van twee jaar die jegens hem was vastgesteld in het kader van een eerdere veroordeling – wegens een strafbaar feit als bedoeld in artikel 336, lid 1, van het Roemeense wetboek van strafrecht – tot een voorwaardelijke vrijheidsstraf met een proeftijd van twee jaar.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de verwijzing

Uitlegging van het Unierecht, artikel 267 VWEU

Prejudiciële vraag

Moet artikel 3, lid 3, van **kaderbesluit 2008/675/JBZ van de Raad van 24 juli 2008 betreffende de wijze waarop bij een nieuwe strafrechtelijke procedure rekening wordt gehouden met veroordelingen in andere lidstaten van de Europese Unie**, aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling als die in artikel 68, lid 1, NK, gelezen in samenhang met artikel 8, lid 2,

NK, volgens welke de nationale rechter die uitspraak moet doen over een vordering tot tenuitvoerlegging van de straf die is opgelegd in het kader van een eerdere door een rechter van een andere lidstaat uitgesproken veroordeling, daartoe de executiemodaliteiten van deze laatste straf kan wijzigen wanneer hij de daadwerkelijke tenuitvoerlegging daarvan gelast?

Unierechtelijke bepalingen en rechtspraak

Kaderbesluit 2008/675/JBZ van de Raad van 24 juli 2008 betreffende de wijze waarop bij een nieuwe strafrechtelijke procedure rekening wordt gehouden met veroordelingen in andere lidstaten van de Europese Unie: artikelen 1 tot en met 3

Arrest van 15 april 2021, AV (Verzamelvonnis), C-221/19, EU:C:2021:278

Arrest van 21 september 2017, ██████████ C-171/16, EU:C:2017:710

Arrest van 5 juli 2018, ██████████ C-390/16, EU:C:2018:532

Nationale bepalingen

NK: artikelen 8, 66, 68 en 343b

Nakazatelno-protsesualen kodeks (Bulgaars wetboek van strafvordering; hierna: „NPK”): artikelen 306, 381, 382 en 383

Arresten van de Varhoven kasatsionen sad (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Bulgarije; hierna: „VKS”): arrest van 2 januari 2019 van de derde strafkamer in een zaak uit 2018 en een arrest van 26 februari 2021 van de tweede strafkamer in een zaak uit 2020

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 In een zaak uit 2018 heeft de Judecătoria Tur[d]a (rechter in eerste aanleg Tur[d]a, Roemenië) bij vonnis van 3 april 2019, dat definitief is bevestigd bij een op 24 juni 2019 in kracht van gewijsde gegane beslissing van de Curte de Apel Cluj (rechter in tweede aanleg Cluj, Roemenië), de Roemeense onderdaan QS – wonende in Sibiu (Roemenië), ongehuwd, reeds veroordeeld, student – wegens een strafbaar feit als bedoeld in artikel 336, lid 1, van het Roemeense wetboek van strafrecht veroordeeld tot een voorwaardelijke vrijheidsstraf van een jaar en zes maanden, met een proeftijd van twee jaar.
- 2 QS heeft tijdens de proeftijd – op 1 september 2020 – een strafbaar feit in de zin van artikel 343b, lid 1, NK van de Republiek Bulgarije gepleegd. Op 1 september 2020 reed hij rond 02.04 uur met een personenauto van het merk „Dacia” in de buurt van het stedelijk stadion in Nessebar (Bulgarije) in de richting van het vakantiecomplex Slanchev Bryag, waarbij het alcoholgehalte in zijn bloed meer

dan 1,2 promille, namelijk 2,29 (twee komma twee negen) promille bedroeg, hetgeen met een „Dräger Alcotest 7510”-meettoestel naar behoren is vastgesteld. Bij een op 9 maart 2022 definitief geworden beschikking van de Rayonen sad Nessebar inzake de goedkeuring van een overeenkomst (tussen de dader en het openbaar ministerie) uit 2021 in een strafzaak in verband met een ambtshalve te vervolgen strafbaar feit, zijn wegens dat feit de volgende straffen aan QS opgelegd: een vrijheidsstraf van drie maanden, die overeenkomstig artikel 57, lid 1, punt 3, van de Zakon za izpalnenie na nakazaniata i zadarzhaneto pod strazha (Bulgaarse wet op de strafuitvoering en de inhechtenisneming; hierna: „ZINZS”) eerst onder algemene voorwaarden moet worden uitgezeten, een geldboete van 150,00 Leva (BGN) en ontzegging van de rijbevoegdheid voor twaalf maanden krachtens artikel 343d, junctis artikel 343b, lid 1, en artikel 37, lid 1, punt 7, NK.

- 3 De aanklager bij de Rayonna prokuratura Burgas (regionaal openbaar ministerie Burgas, Bulgarije), regionale afdeling Nessebar, vorderde op grond van artikel 68, lid 1, NK de uitvoering van de vrijheidsstraf van een jaar en zes maanden, die in de bij de Curte de Apel Cluj aanhangige strafzaak was opgelegd, aangezien de handeling in de bij de Rayonen sad (rechter in eerste aanleg) Nessebar aanhangige zaak uit 2021 was gepleegd tijdens de door de Curte de Apel Cluj vastgestelde proeftijd.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 4 De verwijzende rechter is om de volgende redenen van oordeel dat het verzoek om een prejudiciële beslissing relevant is voor de juiste oplossing van het hoofdgeding.
- 5 Bij kaderbesluit 2008/675/JBZ van de Raad van 24 juli 2008 betreffende de wijze waarop bij een nieuwe strafrechtelijke procedure rekening wordt gehouden met veroordelingen in andere lidstaten van de Europese Unie, wordt het beginsel vastgelegd dat moet worden vastgesteld onder welke voorwaarden in een strafrechtelijke procedure in een lidstaat tegen een persoon rekening wordt gehouden met eerdere veroordelingen die in andere lidstaten wegens andere feiten tegen de betrokkene zijn uitgesproken. De in het genoemde kaderbesluit vastgestelde beginselen zijn bij artikel 8, lid 2, NK in Bulgaars recht omgezet. Volgens deze bepaling wordt met een in kracht van gewijsde gegane veroordeling die is uitgesproken in een andere lidstaat van de Europese Unie wegens een handeling die volgens het wetboek van strafrecht een strafbaar feit vormt, rekening gehouden in elke strafrechtelijke procedure die in de Republiek Bulgarije tegen die persoon wordt gevoerd.
- 6 Volgens artikel 3, lid 1, van het kaderbesluit zorgt elke lidstaat ervoor dat in een strafrechtelijke procedure tegen een persoon rekening wordt gehouden met in andere lidstaten tegen de betrokkene uitgesproken, eerdere veroordelingen wegens andere feiten, waarover krachtens de geldende rechtsinstrumenten inzake

wederzijdse rechtsbijstand of inzake de uitwisseling van gegevens uit het strafregister informatie is verkregen, zulks voor zover in de lidstaat zelf met eerdere veroordelingen rekening wordt gehouden, en dat aan die in andere lidstaten uitgesproken eerdere veroordelingen rechtsgevolgen worden verbonden, gelijkwaardig aan die welke de nationale wetgeving verbindt aan eerdere veroordelingen in de lidstaat zelf. In artikel 3, lid 3, van het kaderbesluit is bepaald dat de inaanmerkingneming van in andere lidstaten uitgesproken eerdere veroordelingen als bedoeld in lid 1, er niet toe leidt dat eerdere veroordelingen of eventuele besluiten betreffende de tenuitvoerlegging daarvan door de lidstaat die de procedure uitvoert, erdoor worden doorkruist, ingetrokken of herzien.

- 7 Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) heeft in een aantal arresten uitlegging gegeven aan artikel 3, lid 3, van het kaderbesluit. In zijn arrest van 15 april 2021, AV (Verzamelvonnis), C-221/19, heeft het Hof geoordeeld dat artikel 3, lid 3, van kaderbesluit 2008/675, gelezen in het licht van overweging 14, aldus moet worden uitgelegd dat op grond daarvan een verzamelvonnis kan worden gewezen dat niet alleen een of meer eerdere veroordelingen omvat die tegen de betrokkene zijn uitgesproken in de lidstaat waar het verzamelvonnis is gewezen, maar ook een of meer in andere lidstaten tegen de betrokkene uitgesproken veroordelingen die op grond van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299, in de eerste lidstaat ten uitvoer worden gelegd, mits dat verzamelvonnis ten aanzien van de laatstbedoelde veroordelingen de voorwaarden en grenzen in acht neemt die voortvloeien uit artikel 8, leden 2 tot en met 4, artikel 17, lid 2, en artikel 19, lid 2, van kaderbesluit 2008/909, zoals gewijzigd.
- 8 In zijn arrest van 5 juli 2018, █████ (C-390/16, EU:C:2018:532), heeft het Hof geoordeeld dat kaderbesluit 2008/675/JBZ van de Raad van 24 juli 2008 betreffende de wijze waarop bij een nieuwe strafrechtelijke procedure rekening wordt gehouden met veroordelingen in andere lidstaten van de Europese Unie, gelezen in het licht van artikel 82 VWEU, aldus moet worden uitgelegd dat het eraan in de weg staat dat bij de inleiding van een nieuwe strafrechtelijke procedure tegen een persoon in een lidstaat slechts rekening wordt gehouden met een eerdere definitieve strafrechtelijke veroordeling die door een rechter van een andere lidstaat wegens andere feiten tegen diezelfde persoon is uitgesproken, indien door de rechtbanken van die eerste lidstaat een bijzondere procedure van voorafgaande erkenning wordt gevoerd, zoals die welke in het hoofdgeding aan de orde is.
- 9 Volgens punt 3 van het dictum van het arrest van 21 september 2017, █████ (C-171/16, EU:C:2017:710), dient artikel 3, lid 3, van kaderbesluit 2008/675 aldus te worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling die erin voorziet dat de nationale rechter die wordt verzocht om oplegging, met het oog op de tenuitvoerlegging, van een totale vrijheidsstraf met inaanmerkingneming van met name de straf die is opgelegd in het kader van een eerdere door een rechter van een andere lidstaat uitgesproken veroordeling, daartoe de executiemodaliteiten van die laatste straf kan wijzigen.

- 10 Uit het aangehaalde kaderbesluit en de arresten van het Hof met betrekking tot de uitlegging van de bepalingen ervan kan worden afgeleid dat in de eerste plaats met de veroordeling in een andere lidstaat rekening moet worden gehouden door de lidstaat waar de nieuwe strafrechtelijke procedure is ingeleid, zonder dat een tenuitvoerleggingsprocedure hoeft te worden georganiseerd. Dat is precies het geval in het hoofdgeding, aangezien de veroordeling in Roemenië voorafging aan de veroordeling in Bulgarije. Uit de naar behoren (met rechtsinstrumenten inzake wederzijdse rechtsbijstand) gevorderde veroordeling van 3 april 2019 door de Judecătoria Tur[d]a in de zaak uit 2018, die bij de op 24 juni 2019 in kracht van gewijsde gegane beslissing van de Curte de Apel Cluj definitief is bevestigd, blijkt dat de veroordeelde wegens een strafbaar feit als bedoeld in artikel 336, lid 1, van het Roemeense wetboek van strafrecht een voorwaardelijke vrijheidsstraf van een jaar en zes maanden was opgelegd, met een proeftijd van twee jaar (tot en met 24 juni 2021). Aan de hand van de informatie die door middel van wederzijdse rechtsbijstand in het kader van het opsporingsonderzoek was verkregen, is vastgesteld dat de handeling in de zin van artikel 336, lid 1 van het Roemeense wetboek van strafrecht gelijkt op de in artikel 343b, lid 1, NK van de Republiek Bulgarije beschreven handeling, namelijk een motorvoertuig besturen onder invloed van alcohol. QS heeft tijdens de proeftijd – op 1 september 2020 – een strafbaar feit als bedoeld in artikel 343b, lid 1, NK in de Republiek Bulgarije gepleegd. Daarom werd hem bij de op 9 maart 2021 onherroepelijk geworden beschikking betreffende de goedkeuring van een overeenkomst (tussen de dader en het openbaar ministerie) een vrijheidsstraf van drie maanden opgelegd, die overeenkomstig artikel 57, lid 1, punt 3, ZINZS eerst onder algemene voorwaarden moest worden uitgezeten. Voor die gevallen is in artikel 68, lid 1, NK bepaald dat de veroordeelde ook de voorwaardelijke vrijheidsstraf moet uitzitten wanneer hij tijdens de proeftijd een ander ambtshalve te vervolgen opzettelijk strafbaar feit pleegt, waarvoor hem een vrijheidsstraf wordt opgelegd, ook al vindt de veroordeling na afloop van de proeftijd plaats.
- 11 Hieruit volgt dat de voorwaarden van artikel 68, lid 1, NK, voor de tenuitvoerlegging van de door de Curte de Apel Cluj opgelegde vrijheidsstraf van een jaar en zes maanden zijn vervuld: de veroordeelde heeft vóór het verstrijken van de proeftijd (vóór 24 juni 2021) een ander ambtshalve te vervolgen opzettelijk strafbaar feit begaan (namelijk een in artikel 343b, lid 1, NK bedoeld strafbaar feit op 1 september 2020), waarvoor hem een vrijheidsstraf (van drie maanden) is opgelegd. Anderzijds is in artikel 3, lid 3, van kaderbesluit 2008/675/JBZ van de Raad bepaald dat de inaanmerkingneming van in andere lidstaten uitgesproken eerdere veroordelingen als bedoeld in lid 1, er niet toe leidt dat eerdere veroordelingen of eventuele besluiten betreffende de tenuitvoerlegging daarvan door de lidstaat die de procedure uitvoert, erdoor worden doorkruist, ingetrokken of herzien.
- 12 Hieruit volgt dat, enerzijds, de verwijzende rechter op grond van artikel 68, lid 1, juncto artikel 8, lid 2, NK rekening moet houden met de gevolgen en de eerdere veroordeling door de Roemeense rechter ten uitvoer moet leggen. Anderzijds bepaalt artikel 3, lid 3, van het kaderbesluit dat een besluit betreffende de

tenuitvoerlegging van een straf niet mag worden herzien. Aangezien in casu geen typische herziening aan de orde is, maar de in artikel 68, lid 1, NK vastgestelde wettelijke verplichting tot tenuitvoerlegging van de straf (dat wil zeggen dat de rechter gebonden is aan de voorwaarden van artikel 68, lid 1, NK en een eerdere veroordeling waarvan de tenuitvoerlegging voorwaardelijk voor bepaalde tijd is opgeschort, niet naar eigen goeddunken kan herzien), en er bij het Hof nog geen zaken met betrekking tot de verhouding tussen artikel 3, lid 3, van het kaderbesluit en artikel 68, lid 1, NK (of vergelijkbare bepalingen in andere rechtsstelsels) aanhangig zijn gemaakt, moet uitlegging worden gegeven aan de aangevoerde bepalingen. De reden daarvoor is dat het krachtens het kaderbesluit niet is toegestaan om de regeling met betrekking tot de strafuitvoering te herzien en dat het Hof zich in deze zin heeft uitgesproken. Die arresten verschillen echter van het onderhavige geval (bijvoorbeeld de feiten in de zaak C-171/16, waarin het Hof bij arrest van 21 september 2017 heeft geoordeeld dat bij de vaststelling van een totale vrijheidsstraf de executiemodaliteiten van een in een andere lidstaat opgelegde straf niet mogen worden gewijzigd). Volgens de verwijzende rechter is de situatie in het hoofdgeding van een andere aard, aangezien de wijze van tenuitvoerlegging van de straf niet naar goeddunken van de Bulgaarse rechter wordt gewijzigd, maar het gevolg is van een in Bulgarije toepasselijke dwingende bepaling, te weten artikel 68, lid 1, NK, die de rechter niet in staat stelt om zelf te beslissen, maar indien aan alle voorwaarden is voldaan (zoals in casu), hem integendeel verplicht om de straf ten uitvoer te leggen waarvan de tenuitvoerlegging voor een bepaalde proeftijd voorwaardelijk was opgeschort.

- 13 Deze kwestie is in de Bulgaarse rechtspraak slechts zijdelings behandeld. In het arrest van 2 januari 2019 in een strafzaak uit 2018 heeft de derde strafkamer van de VKS geoordeeld dat de niet-erkenning van een veroordeling door een buitenlandse rechter slechts een belemmering vormt voor de mogelijkheid om haar in Bulgarije ten uitvoer te leggen. Zij staat echter niet eraan in de weg dat rekening wordt gehouden met de secundaire gevolgen daarvan, die volgens de wet en de rechtspraak de volgende zijn: de kwalificatie van de handeling in een nieuwe strafrechtelijke procedure, de toepassing van de artikelen 23 tot en met 35 NK, de mogelijkheid om de tenuitvoerlegging voorwaardelijk op te schorten of **de tenuitvoerlegging van een straf krachtens artikel 68 NK**, de beoordeling of er sprake is van schuldverzwarende omstandigheden, de motivering van vlucht- en/of recidivegevaar enzovoort. In het arrest van 26 februari 2021 in een strafzaak uit 2020 is de tweede strafkamer van de VKS van oordeel dat artikel 8, lid 2, NK ervoor zorgt dat het Bulgaarse recht in overeenstemming is met kaderbesluit 2008/675/JBZ van de Raad en van toepassing is op de inaanmerkingneming van in andere lidstaten tegen dezelfde persoon uitgesproken veroordelingen wegens andere feiten (artikel 3, lid 1), bijvoorbeeld met het oog op de toepassing van artikel 23 en 25 NK. De aanwijzingen in deze arresten waren echter slechts ter illustratie en de toepassing van artikel 68, lid 1, NK was niet het voorwerp van de beoordeling door de betrokken rechtsprekende formaties.